

ריבונתה של תורה

רעיונות ומאמרים לפרשת השבוע

ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד ה'תשפ"ד

עיר המגילה – אמונת חכמים וחוש השטן

דברים אלה הם תמצית הרעיון הנפלא שהובא בספר מכתב מאליהו (ח"א עמ' 75) להגר"א דסלר בשם הסבא מקלם זצ"ל בענינה של מגילת אסתר. ולהלן נביא את לשונו (באותיות המודגשות) בתוספת ביאור והרחבה במאמר המוסגר.

"מגילת אסתר היא רשימת מעשים של תשע שנים, משנת שלש למלכות אחשוורוש עד שנת י"ב. אנו, וגם גדולים ממנו, לא היינו מבחינים בשום אופן שהכל ענין אחד. ורק מרדכי, בצירוף רוח הקודש במדרגה שלו (כי לא כל רוח"ק שווה) ידע כי הכל ענין אחד. [היינו שאפילו הגדולים והחכמים לא השיגו את הקשר שבין חטא המשתה לבין הגזירה, ורק מרדכי שהיה במדרגה גבוהה ביותר של רוח הקודש השיג זאת. ודבר זה מסביר היטב את העובדה שמלבד מרדכי לא מוזכרים במגילה ובמדרשים צדיקים נוספים שהיו בכלל ההתרחשויות ונכנסו לעובדי הקורה. (ויש להעיר שהן אמת שהחיד"א בכתביו עומד על שאלה זו, אך הוא מתרץ בהיפך, שלכל הגדולים גילו משמים שהגזירה לא תצא לפועל ורק ממרדכי מנעו ידיעה זאת מסיבה מסויימת)].

למשתה של אחשוורוש אסר להם מרדכי ללכת, כמפורש במדרש מגילת אסתר "ובמלאת הימים האלה וכו', אמר להם אל תלכו וכו', כדי שלא יהיה לשטן פתחון פה עליכם, ולא הקשיבו לו. והיו הרבה טוענים כנגדו- הרי פיקוח נפש הוא. כי מלך טיפש כאחשוורוש יהרוג ח"ו את כל ישראל, בראותו שכל העמים באו ליום שמחתו חג' שנים למלכותו ומישראל לא יבוא אף אחד. ועל כן לא שמעו לקולו והלכו. ומכל מקום לא קרה להם אחר כך דבר רע [וזה חיזק אצלם את ההרגשה שמרדכי הוא הטועה והם הצודקים בהשקפתם. אך האמת היא שכבר באותה שעה נחתם גזר דינם לרעה, כמבואר במדרש (אסתר' ז, יג) "אמר המן לאחשוורוש אלוהיהם של אלו שונא זימה העמד להם זונות ועשה להם משתה. וגזר עליהם שיבואו כולם ויאכלו וישתו ויעשו כרצונם שנאמר "לעשות כרצון איש ואיש". כיון שראה מרדכי כך עמד והכריז עליהם ואמר להם לא תלכו לאכול בסעודתו של אחשוורוש, שלא הזמין אתכם כי אם ללמד עליכם קטיגוריא כדי שיהא פתחון פה עם מדת הדין לקטרג עליכם לפני הקב"ה. ולא שמעו לדברי מרדכי והלכו כולם לבית המשתה. אמר רבי ישמעאל, שמונה עשר אלף וחמש מאות איש הלכו לבית המשתה, ואכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו. מיד עמד שטן והלשין

בראשית דברינו בעניני פורים ומגילת אסתר יש בנותן טעם להביא את דברי ה"פרקי דר' אליעזר" (פמ"ג) שמהם נלמד על הקשר שבין עמלק לישמעאל, "רבי יוסי אומר, כשבא סנחריב לארץ, ראו כל העמים שסביבות ארץ ישראל את מחנה סנחריב ונתייראו מאד, וברחו איש ממקומו, ועמלק ברח למדבר ונתערבבו עם בני ישמעאל, וכולם עתידים ליפול ביד משיח בן דוד כאשר להבה". בערבוב זה חזר עמלק למקורותיו, כי כידוע נוצר עמלק על ידי החיבור בין עשו לישמעאל, וכמבואר ב"ילקוט הראובני" (פרי ויגש אות כ').

ללמדך, שמלבד היותו של ישמעאל "פרא אדם" [נבדוקא "פרא אדם" ולא "אדם פרא", כי ביסודו ומהותו פרא הוא ורק בחיצוניותו נדמה הוא לאדם, וכלשונו של ר' צדוק הכהן מלובלין ב"רסיסי לילה" (אות לד) שישמעאל הוא "בהמה בדמות אדם"] הרי שטמון בו ארס הפורענות והאכזריות משורש עמלק, שאין השם ושלים וכסאו שלם עד שימחה ויכלה זכרו. וכה "יאה" לו מה שדרשו חז"ל (ילקו"ש פ"י כי תצא רמז תתקל"ח) "עמלק- עם לק, שבא ללוק דמן של ישראל ככלב", עם שמתאוה לדמן של ישראל, ומקדש את המוות והאבדון, וכל מהותו אומרת חמס וחבלה.

ויהי רצון שהדברים הבאים יהיו לע"נ הקדושים הי"ד שנטבחו בשבת שעברה בידי בני עוולה

מדוע מלבד מרדכי לא מוזכרים במגילה צדיקים נוספים שהיו בכלל ההתרחשויות?

רבים וטובים חשבו שהוא טועה, והיו אף שהפריזו וכינו אותו "בוגד". היו שאמרו ש"קיצוניותו" תעורר את חמת השלטון, והיבדלותו ופרישותו רק תגביר את שנאת האומות לישראל. והיו שהאשימוהו שבחסידותו היתרה מעמיד הוא את כלל ישראל במצב של פיקוח נפש. ומחמת כל זאת לא די שלא שעו ולא צייתו להוראותיו ולדבריו, אלא אף הקפידו עליו וביזוהו. אך לבסוף ראו כולם כיצד אי הציות לחכם הדור ממיט גזירות וצרות על ישראל, וכיצד דוקא ה"קיצוניות" והחסידות היא שעמדה להם לרווח והצלה, ועל ידי כן הפנימו היטב את ערכו הרם של הכח האדיר והנעלה שנקרא "אמונת חכמים".

עליהם לפני הקב"ה, ואמר לפניו רבונו של עולם עד מתי תדבק באומה זו, אבד אומה זו מן העולם, כי אינם באים בתשובה לפניך. באותה שעה אמר הקב"ה למה לי אומה שבשבילה הרביתי אותותי ומופתי לכל הקמים עליהם לרעה, אשביתה מאנוש זכרם. מיד אמר הקב"ה לשטן הבא לי מגילה ואכתוב עליה כליה"ו].

"אמרו לו ישראל למרדכי, תהא יודע שאתה

מפילנו בחרב של זה הרשע"

אחר ט' שנים (בשנת י"ב למלכות אחשורוש) כשנתגדל המן וציוה שהכל ישתחוו לו, מפורש בחז"ל (סנהדרין סא, ב לפי ההלכה, כרבא) שלא היה בזה שום איסור של עבודה זרה, אלא חשש רחוק של מראית עין בעלמא, אך אף על פי כן "ומרדכי לא השתחוה", ולכן היו הרבה מישראל צועקים שמרדכי מעמיד בסכנת נפשות את כלל ישראל משום חסידות יתירה. כמפורש באגדת אסתר (פ"ג אות ב) "אמרו לו ישראל, תהא יודע שאתה מפילנו בחרב של זה הרשע. אמר להם, אם כן אשתחוה לעבודה זרה? ולא קיבל עליו". ואחרי זה אירע ממש ככל אשר פחדו החולקים על מרדכי מקודם, כשגזר המן להשמיד את כל היהודים. [והיה בזה חיזוק לטענתם שהנה רואים בחוש כיצד "גורר" מרדכי בצדקנותו את כלל ישראל לגזירת שמד והרג].

אילו היינו שם מה היינו אומרים אנחנו? מה גרם לגזירה? האם מה שהקיל מרדכי בענין כלל ישראל, או מה שתשע שנים קודם היו מי שהקילו באיסור חכמים שלא ליהנות מסעודת אחשורוש בשביל פיקוח נפש של כלל ישראל? בודאי היינו אומרים שנראה בחוש שמעשה מרדכי גרם להמן שכעס וגזר את השמדת כל היהודים, ואיך אפשר להכחיש את החוש? אבל האמת לא היתה כן, אלא שזה שהיה נראה כחוש לא היה אלא דמיון מהרהורי השטן, ובאמת העבירה של תשע שנים קודם היא שגרמה. אבל היצר הרע רקד לפנייהם בטענת "חוש" והטעה אותם, ועל כן גברה מידת הדין ויצתה הגזירה. [היינו שבדיוק מחמת נקודה זו נגזרה גזירת השמד על ישראל, כי במקום להאמין בחכמי הדור ולתלות שהגזירה באה מחמת שלא שמעו בקולם, תלו הקולר בצואר החכמים וטענו שמרדכי המיט עליהם שואה זו, ואם אך היה שועה לדבריהם ומבין את ה"מציאות" ו"מוצא חן" בעיני המלכות, או אז לא היתה מתעוררת חמת המן עליהם. ומחמת הפגם באמונת החכמים גברה מידת הדין ונגזרה הגזירה הנוראה על ישראל].

כל הזכויות לא ישוו לעופת אפונת חכמים

אמנם אחר כך שבו ממחשבתם והודו על האמת, ותחת אשר היו יכולים לעמוד בדעתם הרעה, ולהתנקס במרדכי שחשבוהו מקודם לבוגד בעמו, תחת זאת באו כולם לקול קריאתו [היינו שהיו יכולים להחזיק בטעותם ואף להזיק למרדכי שלפי טענתם הוא הגורם לאסון, אך חלף זאת זכו לשוב תשובה והשכילו להבין שההיפך הוא הנכון, ואם היו שומעים למרדכי לא היו באים לידי כל זאת, כי מי ששומע בקול החכמים אין היזק בא על ידו. ודוקא הם שהלכו אחר החוש והמציאות וביקשו למצוא חן בעיני המלך, ופגמו באמונת חכמים, הם שגרמו לגזירה הנוראה] ואף שגם אסתר שידעו שהיא קרובתו של מרדכי הראתה התקרבות להמן הצורר, בקראה אותו

ב' פעמים למשתה בשעה זו של צרת כלל ישראל, והיה בזה חיזוק לטענות השטן שלא ישמעו עוד לדברי מרדכי [כוונתו שדבר זה נועד כדי לנסות את ישראל אם ימשיכו להאשים את מרדכי בצרה, או שעשו תשובה אמיתית והבינו כי הם האשמים בכך ועליהם להטיב את מעשיהם ולהתחזק באמונת חכמים, כפי שאכן היה] אבל הם כששבו בתשובה שלימה לא שמעו עוד ליצר הרע, והצטרפו עם מרדכי בתענית וצום, ותשובה על חטאם שחטאו על פי החוש המדומה, ואז נהיה הנס ואז ניצולו.

כאן למדנו מה מביא את הגזירות, האם "טעויותיהם" של גדולי הדורות, או מה שמתפתים הבריות להסתת שטן על פי מה שמראה בחוש מדומה, ופוגמים על ידי זה באמונת חכמים [דהיינו שהשטן יודע עד כמה האמונה בחכמים מגינה על ישראל, ולכן משתדל הוא לצייר את המציאות כאילו החוש מעיד שלא כדעת הגדולים, ורצה להשפיע בכך על ישראל שילכו אחר ראות עיניהם ולא יצייתו לחכמים].

וכן הוא כל דרך המתרחקים מהאמת להראות בחוש שהצדיקים אובדים בצדקתם, וכן גם במרדכי היו יכולים להראות באצבע כי סוף סוף צדקתו הכשילתו, אבל הם עשו תשובה.

חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותינו- זהו שורש כל חטאת ותחילת כל חורבן ר"ל. וכל הזכויות לא ישוו לעופת שורש הכל- שהיא אמונת חכמים". ע"כ דברי הגר"א דסלר.

בדורו של מרדכי גדור גדור לדורות בדבר

הכפיפות לחכמים והקבלה המוחלטת של

דבריהם ללא עוררין

ונמצא שציר המגילה סובב סביב ענינה של אמונת החכמים. כי שורש החטא וסיבת הגזירה היו בעטיו של הפגם באמונה זו וההליכה שולל אחר חוש השטן ושגיונותיו, ואף הנס והגאולה לא אירעו אלא לכשתחזקו ישראל באמונת החכמים.

יסוד זה מופיע אף בתשובת החתם סופר (חי"א או"ח סי' רח) בבליאורו לדברי חז"ל במסכת שבת (פח, א) "ויתיצבו בתחתית ההר- מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא אף על פי כן הדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב "קימו וקבלו היהודים" קיימו מה שקיבלו כבר".

כי הנה הקשו התוס' (שם, ד"ה כפה) מדוע הוצרך לכפות עליהם הר כגיגית והרי כבר קיבלו את התורה ברצון באמרם נעשה ונשמע. ותירצו הראשונים שקיבלו עליהם רק את התורה שבכתב, אך מיאנו לקבל עליהם לקיים דברי חכמים ותקנות חז"ל מבלי שירצו בכך תחילה ויראה הדבר בעיניהם. ועל כך כפה אותם הקב"ה לקבל עליהם בעל כרחם גזירות חכמים ותורה שבעל פה בלי הרהור אחריהם. ולכן יש מודעא רבה שמה שקבלו עליהם לשמוע בקול חכמים היה באונס.

ולכן בימי מרדכי שעשה מעשים אשר לא ישרו מתחילה בעיני ישראל, שהיה מתגרה בהמן, ואחר כך ראו שמשמים הסכימו עימו וגדולות ונפלאות עשה הקב"ה על ידו, אז הבינו כי אין להרהר אחר דברי חכמים כי את הכל עושים יפה בעתו והי' עמהם, ולכן קיבלו עליהם ברצון ובשמחה לשמוע בקול החכמים. ולכן נאמר "קיימו וקבלו", שהוא לשון שמיעה וקבלה והאזנה.

הנה כי כן נמצא שמלבד מה שעשו תשובת המשקל ושמעו בקול מרדכי והאמינו בצדקת דרכו, הרי שהיה בזה המשכיות למעמד קבלת התורה, וזכו בדור ההוא לחזק ולגדור גדר לדורות בדבר הכפיפות לחכמים והקבלה המוחלטת של דבריהם ללא עוררין.

הבית הלוי - עיקר מה שנתחייבו בימי אחשורוש

היה על שעברו על איסור דרבנן, והצלתן היה

בזכות שנהגו באיסור דרבנן

וכיסוד זה מצאנו בדברי **הבית הלוי** (שמות פ"ט) שביאר שהקטרוג באותו הדור היה בעוון מה שעברו על דברי חכמים, ואף ההצלה היתה בזכות שנהגו באיסור דרבנן. כי הנה חטאם היה במה שנהנו מסעודתו של אותו רשע ונכשלו באיסור בישולי עכו"ם שהוא איסור דרבנן [כמבואר **במסכת מגילה** (יב, א). ואף ששם מצינו ש' שמעון הקשה לתלמידיו שאם כן היהודים שבשושן יהרגו ושכל העולם כולו אל יהרגו, ולדעתו נתחייבו משום שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר. מכל מקום ראה שם **בפני יהושע** שאף ל' שמעון זה וזה גרם, ומחמת שנהנו מהסעודה מצא בעל חוב מקום לגבות חובו על שהשתחוו לצלם. ויש ראייה מפורשת לדבריו מדברי רש"י על הפסוק (אסתר ד, א) "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" "ומרדכי ידע- בעל החלום אמר לו שהסכימו העליונים לכך **לפי שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר ושנהנו מסעודת אחשורוש**".]

ואף נס ההצלה לא אירע אלא בזכות שנהגו באיסור דרבנן, שהרי ההצלה היתה על ידי הסעודה ביום השביעי שבו נהרגה ושתי, ואותו היום היה יום השבת [כמבואר **במסכת מגילה** יב, ב] שבו לא השתתפו בסעודה מחמת שלא רצו ליהנות ממעשה שבת ממה שנתבשל בשבת שהוא איסור דרבנן, וזכות זו עמדה להם.

ועל כן כשראו לבסוף גודל העונש שהגיע להם מחמת שעברו על איסור דרבנן של בישולי עכו"ם, וכשראו שהזהירות בזה עמדה להם להינצל, קיבלו עליהם בנפש חפיצה לשמוע בקול חכמים ולהזהר באיסורים דרבנן. ובסיום דבריו כתב הבית הלוי- "ומזה יתבונן האדם כמה יש לו להזהר במה שאסרו מדרבנן. כי עיקר מה שנתחייבו בימי אחשורוש היה על שעברו על איסור דרבנן, והצלתן היה בזכות שנהגו באיסור דרבנן".

יערות דבש – מצוות הפורים נאמרו ברוח

הקודש למרדכי ובית דינו

וכיוצא בזה כתב בספר **יערות דבש** (ח"א דרוש א) וזו לשונו "הנה כולם תמהו, וכי בשביל שנהנו מסעודת אחשורוש יתחייבו כליה, ומה עוון מיתה יש בזה. אמנם ישראל שאכלו בסעודת אחשורוש,

ח"ו לומר שעברו על לאו דאורייתא באכילת טריפות, אבל עברו על איסורי דרבנן, שתיית יין נסך, בישול עכו"ם, בשר שנתעלם מן העין, כי איך אפשר לראות ולהשגיח ברוב משתה לרוב העם הזה, וכנהנה יתר מאיסורא דרבנן, מבלי לאכול עם העכו"ם ולהתערב עמו. ולכך היה עונשם חמור, **כי החמיר הקב"ה בשל סופרים יותר מדברי תורה**, והוא בכלל חיוויא דרבנן דלית ביה אסותא.

ועוד היה המרי באוכלם מסעודת אחשורוש, כי מרדכי אשר היה אב לסנהדרין וראש למקבלי תורה שבעל פה, מיחה בעם שלא יאכלו ושלא ישתו, וישראל מאנו לשמוע בקולו, **ואין ספק כי גם הסנהדרין הסכימו למרדכי באזהרתו, ומרדכי היה ראש ומופלא שבבית דין, והם מיאנו לשמוע בקולם**, ונעשו זקנים ממרים על פי בית דין גדול, ואיש אשר ימרה את פיהם יומת כמאמר פי ה', ולכך נענשו ונתחייבו כליון כדן זקנים ממרים. ולכך כעת תיקונם כאשר התחרטו ושמעו לקול מרדכי, לקבל עליהם דברי פורים עד עולם, ולעשות מה שמרדכי ובית דינו אוסרים עליהם מבלי סור ימין ושמאל, ובזה יכופר עוונם".

ועל פי זה כתב שם דבר נפלא, כי הנה ידוע שמגילת אסתר נאמרה ברוח הקודש [כמבואר במסכת מגילה ז, א] ואם כן כל התקנות והמצוות שנאמרו במגילה, כגון קריאת המגילה ומתנות לאביונים ומשלוח מנות ומשתה ושמחה, נאמרו ברוח הקודש מאת השי"ת לחכמי הדור. ואם כן קשה מדוע לא נאמר במגילה שה' ציוה על כך.

אלא שכמבואר לעיל עיקר התיקון באותו הדור היה על ידי שקיבלו עליהם לקיים את כל גזירותיהם של מרדכי ובית דינו וחכמי הדור, ועל כן אם היה נזכר שם ה' במגילה, לא היו זוכים לתיקון זה, כיון שהיו מקיימים את המצוות הללו לא מפני גזירת החכמים אלא מפני ציווי ה'. ולכן אף שהחכמים נצטוו על כך ברוח הקודש מאת השי"ת, מכל מקום כתבו זאת במגילה כאילו שהם אלו שחידשו ותיקנו את המצוות, ועל ידי זה כל מי שיקיים אותם הרי זה מפני ששומע הוא בקול החכמים, ובזה יזכו לתקן את הפגם באמונת החכמים.

הגאולה האחרונה תהיה דוגמת גאולת פורים

והנה כתב **התורת חיים** (סנהדרין צז, ב) שהגאולה האחרונה תהיה דוגמת גאולת פורים, ועיין שם בדבריו מה שביאר על פי זה. אמנם להאמור לעיל יש לומר כי כשם שגאולת פורים היתה בזכות ששמעו בקול גדולי הדור וקיבלו עליהם ללא עוררין את כל הגזירות התקנות שתיקנו החכמים, כך בגאולתנו אנו הננו צריכים לשמור מכל משמר כל תקנה וסייג וגדר שרואים מאורי הדור לנכון לגזור ולגדור כדי להרחיק את העם מן העבירה.

וראה מה שכתב בספר **שם משמאל** (פר' שלח תרע"ח) שתיקון הגלות טמון בקבלת עול דברי חכמים. כי פגם זה הוא שסיבב חורבן הבית, כידוע מענין הבריונים שהיו שם, שלא היטו אוזן לדברי חכמים שאמרו נעביד שלמא בהדיהו (גיטין נ, א). ואף שהבריונים היתה כוונתם לטובה, לחוס על קדושת המקדש ועל כבוד שמו ית' ועל ישראל שלא ימשלו בהם הרשעים, מכל מקום היה להם לשמוע לדברי חכמים, ואפילו אומרים על ימין שהוא שמאל ועל

שמאל שהוא ימין. וכתב, **שגם בימינו אלה שהם גמר התיקון, צריכים ישראל לעמוד בנסיון זה, ולהשליך מנגד כל רעיונות ומחשבת האדם, אף שנראה לו שדרך זו מתאימה להצלחתו בזה ובבא, ולכוף אזנו לשמוע דברי חכמים.**

עוד כתב (פ' שופטים תרע"ז), "כמו שבדורות עברו נאמר 'ובאת אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם', כן לדורות צריך לשמוע בקול גדולי ישראל נושאי דגל התורה, ולבטל דעתו לדעת התורה, ועל פי התורה אשר יאמרו לך תעשה. והמקבל על עצמו לכוף אזנו לשמוע דברי חכמים אפילו שיאמרו על ימין שמאל ועל שמאל ימין, זה עצמו הוא גירא בעינא דשטן, **כי כל מהותו של צד הרע היא העדר ביטול הדעת לדעת התורה**, והוא בבחינת אנה אמלוך. ובהשפלת צד הרע בקבלת עול חכמים, ממילא עיניו לנוכח יביטור".

עומק הענין של חייב איניש לבסוסי בפוריא

ועל פי דרכנו נראה לבאר דברי חז"ל (מגילה ז, ב) **"חייב איניש לבסוסי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"**. וזאת בהקדם דברי הר"ן **בדרשותיו** (דרוש יא'), שהנה מצאנו דברים רבים שהתורה אסרה אותם משום שיש בהם היזק לאדם, וכמו לגבי מאכלות אסורות, שביארו **הרמב"ם** (מור"נ ח"ג פמ"ח) ו**הרמב"ן** (ויקרא יא, א) שטעם איסורם הוא מפני שמולידים מזג וטבע רע באדם. ולכאורה אם כן כיצד נצטוונו לשמוע בכל ענין ודבר לציווי החכמים, והרי יתכן שהם יטעו באיזה דבר טמא ויחשבו שהוא טהור ויתירוהו, והדבר ההוא יזיק לאדם ויפעל מה שבטבעו לפעול אף שהסכימו בו החכמים שהוא טהור. ואם כן מהו פשר הציווי לשמוע בקול חכמים אף אם יתירו את האסור והמוזיק.

וכתב הר"ן ליישב זאת על פי יסוד עצום המלמדנו את כוחה הנשגב של השמיעה בקול חכמי התורה. **כי באמת לא יגרם שום הפסד בנפש מחמת הכרעת החכמים, גם כי יאכילו דבר איסור ויאמרו שהוא מותר.** לפי שהתיקון אשר ימשך לנפש מצד השמיעה למצות החכמים מורי התורה, הוא הדבר היותר אהוב אצל השי"ת, ויש בכח תיקון זה להסיר את הרוע וההיזק העלול לפגוע בנפש מצד אכילת הדבר האסור. וכשימשך האדם אחר

מצות הסנהדרין, גם כי ישגו ויורו בדבר האסור שהוא מותר, מכל מקום כיון שנמשך אחר דברי החכמים, יוסר מנפשו כל אותו רוע שהיה ראוי שיתילד מצד אכילת הדבר האסור.

ונמצא שעל האדם לבטל דעתו לחלוטין כלפי דברי חכמים, וגם אם יטעו להתיר את האיסור, מכל מקום עצם השמיעה בקולם תהא מגן לאדם ותשמור אותו מן ההיזק הרע שבדבר.

וזהו שאמרו "חייב איניש לבסוסי בפוריא". כי הנה עיקר האדם היא הדעת וכפי שאמרו (נדרים מא, א) "דדא ביה כולא ביה, דלא דא ביה מה ביה" [נראה **מהרש"א** שם שכתב "בין בדברים הגופניים ובין ברוחניים כולן תלויין בדעה"], וידוע ששכרות הינה ביטול הדעת, וכמו שאמרו **בתוספתא** (תרומות פ"ג) "שיכור לא יתרום מפני שאין בו דעת". ומצוה זו של חייב איניש לבסוסי היא תקנת חז"ל, ואם כן אדם המשתכר בפורים מבטל את כל עצמיותו ודעתו מפני ציווי חכמים. וזוכה בזה לבחינת התיקון של פורים שהוא החיזוק באמונת חכמים וביטול דעת האדם כלפי דבריהם.

וזהו שאמרו "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", כי מי שמבטל דעתו לחכמים אינו צריך להזהר ולחשוש מההיזק שברע, וכדברי הר"ן שלא יגרם לאדם שום הפסד ונזק מדברי חכמים, ועצם השמיעה בקולם תסיר את הארור שברוע ותבטל אותו, עד שלא יוכר ההבדל שבין ארור המן לברוך מרדכי.

יהודי יקר !

בידך לזכות וליטול חלק בתורתם של עמלי התורה ככולל "שערים המצויינים" ובמוסדות דרכי תורה שבהם מסתופפים עשרות אברכים בני עלייה שעדיים להוראה ולרבנות תרום את דמי זכר למחצית השקל להחזקת התורה כי היא מקור הברכה כמו כן ניתן לתרום את המתנות לאביונים בעבור האברכים. המצעות ימסרו בו ביום עם כל ההידורים. לפרטים ניתן לפנות להנהלת המוסדות בטל' 08-9452903

העלון מוקדש להצלחת ר' יהודה דגה הי"ו. ויצחק ודייזי רבקה קקון וילדיהם הי"ו.

ולרפואת ברוך בן אליס, ואסנת מזלי בת בלה קלייר.

תשפ"ב

העלון מוקדש לע"נ: ר' בנימין בן משה ז"ל ♦ אהרן בן יחיאל מעברי ז"ל ♦ יחזקאל בן ג'ולית ז"ל למשפחת דגמי ♦ הרב עובדיה בן יעקב ז"ל ♦ שלמה בן מרים ז"ל ♦ מאור בן צביה ז"ל ♦ יצחק בן טאוס סלמי ז"ל ♦ מרת סרח (שרה) בת רחמה ע"ה ♦ מרת צביה בת סרח ע"ה ♦ מרת רחל בת סאלחה ע"ה ♦ מרת נאז'ה בת תאג'ה ע"ה ♦ אבלין בת איבון ע"ה ♦ מרת וואסינה בת סולטנה ע"ה ♦ ת.ג.צ.ב.ה

קורא נכבד!

עלון זה מופץ בעותקים רבים בארץ ובעולם, אם ברצונך לזכות בהפצת תורה לאלפי קוראים מידי שבת, ולהקדיש את העלון למשך חודש או שנה או באופן חד פעמי לברכה להצלחה ולרפואה או להבדיל לע"נ נא פנה לפרטים בטל' הנ"ל

שיעורי הרב המחבר שליט"א בעיר רחובות: בימים א' עד ה' שיעור בגמרא הלכה ומוסר ככולל "שערים המצויינים" (רח' הרוא"ה 17) בין השעות 10:30 - 11:30, וכן 15:30 - 16:30. ובמרכז הרוחני "דרכי אמונה" רח' וינר 2 (מעל 'ברכת השם') ביום רביעי בין השעות 20:00 - 21:15 שיעור במסכת ברכות וכן מוסר ודרוש. וביום חמישי באותם שעות שיעור ב'אור החיים' הקד' על הפרשה (תפילת ערבית לאחר השיעורים). טל' לתיאום דרשות ושיעורים- 050-4191861

מנוחת האהרנית: אודיען עילית, אסילת יוסף 3/10. טל' 08-9144220. פקס: 08-9144220. © אילת לרצונות ולחסימת תפילה: rinuna@shtaygen.co.il

העלון בחסות: חשמל ואינסטלציה גמליאל

מכירת חומרי אינסטלציה - אביזרים + צנרת פכל הסוגים, בריזים כלים סניטריים ואביזרי אפבטיה. הנהלה דתית. מחירים שווים במיוחד.

קיבוץ גבעת ברנר. הכניסה מכיוון בית חלופותי. 08-9443085 או 050-5282562